

6.**TÖRÖKSZENTMIKLÓS VÁROS JEGYZŐJÉTŐL****ELŐTERJESZTÉS**A Képviselő-testület 2022. július 28. napján tartandó **rendes nyilvános** ülésére

Előterjesztő megnevezése:	Dr. Varga Imre jegyző
Iktatószám:	TM/5-144/2022.
Tárgy:	Beszámoló a 2022. I. félévében befolyt adó összegéről, valamint az adófelderítés, a kintlévőségek behajtásának alakulásáról
Előterjesztés jellege:	Beszámoló
Döntéshozatal módja:	Egyszerű többség
Melléklet:	1 db határozat-tervezet 1 db beszámoló
Készítette:	Szegő János osztályvezető Fekete-Győri Klára adóigazgatási ügyintéző
Véleményezésre megküldve:	a Képviselő-testület Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottsága részére
Törvényességi véleményezésre bemutatva:	2022. július 11.

Tisztelt Képviselő-testület!

Jelen előterjesztésben szereplő beszámolóval a Képviselő-testület munkatervében foglalt azon igényének teszünk eleget, hogy az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően tájékoztatást kapjon az Önkormányzati Adóhatóság I. féléves munkájáról, a közhatalmi bevételek alakulásáról.

A beszámoló az I. féléves zárási adatok alapján tárgyalja a bevezetett adónemekkel kapcsolatos ez évi helyzetet.

A meglévő kapacitás és a kialakult munkafolyamatok szerint a második félévre, illetve az utolsó negyedévre tervezzük a végrehajtási, adóbehajtási tevékenységet. Célunk, hogy tevékenységünkkel és tájékoztatóinkkal a jogkövető magatartásra felhívjuk az adózók figyelmét.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, az előterjesztett beszámoló megvitatására és a határozati javaslat elfogadására.

Törökszentmiklós, 2022. július 11.

Dr. Varga Imre
jegyző

**Törökszentmiklós Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
..../2022. (VII.28.) számú**

H a t á r o z a t a

A 2022. I. félévében befolyt adó összegéről, valamint az adófelderítés, a kintlévőségek behajtásának alakulásáról szóló beszámolóról.

1. Törökszentmiklós Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi adók alakulásáról szóló, a határozat mellékletét képező beszámolót megismerte és elfogadja.
2. Felhívja az önkormányzati adóhatóság figyelmét a hátralékok növekedési ütemének lassítása, megállítása illetve csökkentése érdekében, a végrehajtási eljárások hatékony alkalmazására.

Határidő: folyamatos
Felelős: Dr. Varga Imre jegyző

Erről értesül:

1. Markót Imre polgármester
2. Dr. Varga Imre jegyző
3. Hatósági osztály
4. Belső ellenőr
5. Irattár

B E S Z Á M O L Ó

Törökszentmiklós Városi Önkormányzat közhatalmi (helyi adó) bevételeinek 2022. I. félévi alakulásáról, a kintlévőségek nagyságáról és az adó felderítési munkáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi adóztatás törvényi szinten szabályozott tevékenység. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.) szabályozza a helyi adóztatás kérdéseit. A Htv. 1. § (1) bekezdése felhatalmazza az önkormányzatokat, hogy helyi szinten jogszabályokkal, az illetékességi területükön helyi adókat, valamint települési adókat vezethetnek ki. Ennek szükségességét az indokolja, hogy a települési önkormányzatok alapvető feladata – a közhatalom helyi közügyekben való gyakorlása mellett – a helyi közszolgáltatások biztosítása. E feladat ellátása során a helyi sajátosságokat, igényeket csak akkor tudja figyelembe venni, ha megteremti az ehhez szükséges anyagi forrásokat, az önálló gazdálkodás feltételeit. A saját bevételek jelentős része származik a helyi adókból. Az önkormányzat adópolitikáját a Htv. által biztosított kereteken belül alakíthatja ki és gyakorolhatja helyi szuverén adóztatási jogát.

A helyi adóbevételek költségvetési előirányzatainak kialakításánál a kiinduló pontot a múlt évi tény adatok jelentették. Továbbra is törekszünk az adózásra kötelezettek mind teljesebb bevonására a közteherviselésbe.

A Htv. által meghatározott adónemek közül városunkban önkormányzati rendeletekkel az alábbi adók kerültek bevezetésre:

1992. évtől:	- Helyi iparüzési adó, - Magánszemélyek kommunális adója,
2012. évtől:	- Építményadó
2016. június 1-től	- Idegenforgalmi adó

A helyi adók mellett az önkormányzati adóhatóság feladata a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény által nevesített és szabályozott talajterhelési díj beszedése. A talajterhelési díj teljes mértékben az önkormányzat bevétele, mely finanszírozhatja a költségvetésben tervezett szabályozott célokat. A gépjárműadó kivezetése miatti kötelezettségek még lekötik kapacitásainkat. Ez azt jelenti, hogy a 2020. december 31-ig keletkezett túlfizetések és hátralékok rendezése önkormányzati feladat és minden hónap 10. napjáig a központi költségvetés felé elszámolási kötelezettségünk van a számla egyenlegével. Az érintett adózók direkt megkereséseivel igyekszünk ezt a feladatot mielőbb befejezni.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (továbbiakban: NAV), mint általános végrehajtó hatóság mellett továbbra is az önkormányzati adóhatóság feladata a magánszemély kötelezettek esetében az adók módjára behajtandó köztartozások beszedése, a behajtást kérők részére történő továbbítása. Ezeket idegen behajtásnak nevezzük és jellemzően szabálysértési eljárásokhoz kapcsolódnak (pl.: elővezetési díj behajtása). Ezen feladat ellátásával kapcsolatosan bevételünk nem keletkezik. A beszámolóban adónemenként ismertetjük az adóbevételek alakulását.

Az év egy időpontjáig - első félévben - befolyt bevételek alakulásának vizsgálata, éves szintű előrejelzése csak több tényező figyelembe vételével, elemzésével, alkalmazható, mivel az éves adó megfizetése hektikusabbá mutat. Sokan megfizetik az első félévben a kommunális adó teljes összegét. A féléves bevételek összehasonlíthatóságát torzíja a helyi iparüzési adó is, melynek összege ritka esetben azonos mind a két félévben. A koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében hozott jogszabályok értelmében 2021 és 2022 évben a mikro- kis- és középvállalkozásnak minősülő vállalkozások - amennyiben február 25-ig a NAV-on keresztül e minőségnek való megfelelésükről nyilatkoztak -, a korábban megállapított adóelőlegük 50 %-át voltak kötelesek megfizetni. Több esetben

tapasztaltuk, hogy nyilatkozat ellenére több vállalkozás a teljes összeget megfizette, ezáltal túlfizetése keletkezett. Nyilatkozni csak a NAV-on keresztül, elektronikus formában volt lehetőség, mely nyilatkozatok alapján központilag került meghatározásra a kiesés miatti bevétel ellentételezés összege is. Az iparüzési adóból származó kiesés megtérítésre került az önkormányzat számára.

Az adózókat rendszeresen tájékoztatjuk az adózási feladatokról, időpontokról. Év elején névre szólóan értesítettük adózóinkat a tárgyévi fizetési kötelezettségeikről. A helyi médiát is bevonva nyújtunk információt a bevallási és adófizetési határidőkről, módokról. Külön írásos tájékoztatókat küldtünk a könyvelők részére az iparüzési adóbevallásokkal kapcsolatban. Minden évben a törvényben meghatározott időpontig értesítést küldtünk az adózók adószámláinak egyenlegéről. Az értesítéseket - melyek tartalmazzák a befizetési postai csekkeket is - augusztus második felében várhatják az adózók. Az értesítők a szeptember 15-én esedékes második félévi határidő előtt el fognak jutni az adózókhoz.

2022. év első félévében az adóbevételi terv vonatkozásában előirányzat módosítás nem történt.

A költségvetésünkben tervezett közhatalmi bevételek 2022. I. félévi – pénzforgalmi - alakulása:

Adónemek:	Előirányzat: (ezer Ft)	Módosított előirányzat (ezer Ft)	Beérkezett bevétel 06.30- ig (ezer Ft)	Túlfizetések (ezer Ft)	Bevétel /előirányzat (%)
Építményadó	63 000	63 000	29 592	3 018	46,97
Kommunális	72 000	72 000	48 470	14 189	67,32
Iparüzési adó*	993 000	993 000	497 223	70 118	50,0
Talajterhelés	2 000	2 000	1 538	948	76,90
Idegenforgalmi adó*	1 500	1 500	508	47	33,87
Pótlék, díj, bírság	5 000	5 000	2 144	59	42,88
Összesen	1 071 426	1 071 426	579 475	88 379	54,08

Az adófizetési kötelezettségek a folyamatos változások miatti kivetések hatására változhatnak. Az iparüzési adó esetében magas a túlfizetések összege, mely a már említett 50 %-os előlegfizetési kötelezettség ellenére történt teljes befizetések, illetve a múlt évi kedvezőtlenebb vállalati eredmények következtében, mint adó visszatérítések keletkeztek. Az adózók zöme nem él a visszaigénylés lehetőségével, befizetéseiket a későbbi kötelezettségeik fedezeteként itt hagyja. A vállalkozások életében történő egyéb események miatt további változások lehetnek (megszűnés, szüneteltetés, bejelentkezés). Az építmény és kommunális adó esetében az évközben (bejelentés, felhívás, hatósági adó megállapítás) előírásra kerülő adó emelheti a kivetés összegét.

A jelenlegi adatok alapján jó esélyünk van az idejű költségvetésünkben tervezett adóbevételek teljesülésére. Ennek ellenére a kintlévőségek nyomon követésére nagy hangsúlyt szükséges fordítani. Előre nem számszerűsíthető a behajtásból realizálható bevétel. Az első félévben az elmúlt évről áthúzódó végrehajtásokból származó bevételek érkeztek be, illetve felhívásokkal, inkasszókkal igyekeztünk csökkenteni a hátralék összegét.

A gépjárműadó központi állami bevétel, de mivel az itt maradt (2020. dec. 31. előtt keletkezett) egyenlegek rendezése az önkormányzat feladata, érdekünk, hogy ezzel mielőbb végezzünk.

Az utolsó negyedévre fő feladatként tervezzük végrehajtási eljárások indítását, mely minden adónemre fog vonatkozni és különös tekintettel a késedelmi pótléokra, mely összege jelentős. A minél régebben keletkezett tartozások behajtási rátája egyre alacsonyabb, egyre kevésbé lehet bevételre számítani. Kintlévőségeink behajtásával egyidőben elkerülhetetlen annak újraképződése.

A jogszabályok lehetőséget biztosítanak az adózók részére fizetési könnyítések igénybevételére, de az utóbbi időben az ezzel élő hátralékos adóalanyok száma elenyészőre csökkent.

1. Helyi iparüzési adó

Törökszentmiklós Városi Önkormányzat helyi adó bevételei közül a legnagyobb tételt a helyi iparüzési adó jelenti. Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén állandó jelleggel végzett vállalkozási tevékenység. Az adó mértéke, állandó jellegű tevékenység esetében 2011. évtől 2 %. Az idei év különbözik a korábbiaktól, mivel a pandémia miatt a Kormány a mikro-, kis- és középvállalkozásoknak minősülő adózók esetében a 2021-2022-es évre 1 %-ban határozta meg az adó mértékét. Ez a döntés támogatást jelent az érintett vállalkozások számára, mivel az önkormányzatok – a tavalyi évhez hasonlóan – ellentételezésre számíthatnak.

A helyi iparüzési adó bevétel meghatározó része a „nagy” cégektől származik, így ezen vállalkozások életében bekövetkező változások nagyban befolyásolják adóbevételeinket. Sok nagyobb vállalkozás működik városunkban, melynek székhelye más településen van, így az iparüzési adóból csak az árbevételük megosztása alapján részesülünk. Adóbevételeinkben jelentős összeget képvisel a nagy közszolgáltatók, az ország egész területén, vagy annak nagy részén tevékenykedő cégek által fizetett adók.

Ez az adónem a legnehezebben tervezhető adóbevétel. Jelenleg közel 54%-os a teljesítés, mely a jelentős összegű túlfizetések miatt alakulhatott ki. Az év során kiemelt figyelmet kell fordítani a gazdaságot befolyásoló eseményekre, melyek alapján kell majd az előirányzat esetleges módosítására vonatkozó döntést előkészíteni.

Továbbra is bízunk benne, hogy a városunkban működő vállalkozások ebben az évben is talpon maradnak, növekednek, javul likviditásuk, illetve bővíthet a számuk.

2015. évtől a kisvállalkozások élhetnek azzal a lehetőséggel, hogy amennyiben megfeleltek az önkormányzati rendeletben rögzített feltételeknek, a fizetendő helyi iparüzési adóból 30% kedvezményt vehettek igénybe. A 2022 évben beadott 2021. adóévre szóló bevallások esetében a rendelkezésre álló adatok szerint a kedvezmény összege 849 ezer forint volt.

2. Magánszemélyek kommunális adója

Az adó mértéke 2011. évtől nem változott, 9.800 Ft évente, mely a jelenleg kivethető legmagasabb összeg egyharmadát sem éri el. Az önkormányzati rendelet több címen tartalmaz kedvezményeket. Az ingatlan helye, az adóalany kora, illetve az ingatlan lakatlansága esetében kedvezménnyel csökkentett adó kerül megállapításra.

A kivett adó összege stagnál, annak ellenére, hogy az elmúlt évben sok ingatlan esetében sikerült az örökösök felkutatása és az adó kivetése. Még mindig jelentős a lakatlan ingatlanok száma, mely a lakáspiac fellendülésével városunkban is kezd pozitív irányba változni. A tulajdonos váltás miatt lakottá válók helyett azonban újabb lakatlan ingatlanok keletkeznek. Jelenleg összesen négyszázat meghaladó számú lakatlan ingatlant tartunk nyilván. A lakatlan ingatlanokra biztosított 50 %-os mértékű adókedvezmény még mindig milliós nagyságrendű bevétel kiesést jelent az önkormányzat költségvetésében, ezért javasoljuk a kedvezmények rendszerének felülvizsgálatát. Igyekszünk az adófelderítésre az idén is időt fordítani. Éltünk a törvény adta lehetőséggel és díjmentesen igénybe vettük a földhivatali adó-földkönyv szolgáltatást. A földhivatali közhiteles nyilvántartás alapján adatbejelentésre hívjuk fel a vélt adóalanyokat, de végsősorban az adóhatóság adatbejelentés hiányában is kivetheti az adót. Az első félévben a kommunális adóbevételi tervünk 67,32 %-ban teljesült, ezt az okozza, hogy - amint már említésre került - sok adózó az év első felében egy összegben tesz eleget adófizetési kötelezettségének.

3. Építményadó

2012. évtől került önkormányzati rendelettel bevezetésre az építményadó, mely vagyoni típusú adó és a vállalkozási célt szolgáló építmények, épületrészek tulajdonosait terheli. 2015. évtől változatlanok a sávosan megállapított adómértékek, melyek az építmény céljától és hasznos alapterületének nagyságától függenek. A legmagasabb sávban meghatározott adómérték is csak 30 %-a a valorizációval számolt és a

Pénzügyminisztérium által meghatározott évi adómaximumnak. Az építményadó adatbejelentés (bevallás) alapján kivetéssel kerül megállapításra. Az adóalanyok felderítésében itt is támaszkodunk a földhivatali nyilvántartásokra, valamint az eladók bejelentéseire.

4. Talajterhelési díj

A talajterhelési díj fizetésének kötelezettségét a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX törvény írja elő. Annak a kibocsátónak kell fizetnie, aki a műszakilag rendelkezésre álló szennyvízcsatornára nem kötött rá.

A talajterhelési díj mértéke, törvényben rögzített alapidj és az adott terület területérzékenységi szorzója alapján kerül meghatározásra. Törökszentmiklóson 1.800 Ft/m³díjat kötelesek fizetni a kibocsátók. A jogalkotó ösztönözni kívánta a lakosságot arra, hogy használják ki a meglévő csatornarendszerre való rákötés lehetőségét, és ne a felszín alatti vizeket szennyezzék. A magas díj hatására az azóta eltelt években többen éltek a szennyvízrákötés lehetőségével.

A kibocsátónak az önadózás szabályai szerint a tárgyévet követő év március 31-ig kell eleget tenni bevallási és díjfizetési kötelezettségének. Továbbra is mentesül a talajterhelési díj megfizetés alól az a kibocsátó, aki esetében bizonyítható, hogy a rákötés lehetősége nem áll fenn, illetve aránytalanul nagy terhet róna az ingatlan tulajdonosra.

A díjtétel megemelkedése óta helyi önkormányzati rendeletünk az anyagi helyzetre való tekintettel méltányossági kedvezményt biztosít az arra igazoltan rászoruló kibocsátók részére. Lehetőség van az esetenként jelentős összegű díjat részletfizetés formájában teljesíteni. Az ebből származó bevételek folyamatosan érkeznek. A nem teljesítőket felszólítjuk, illetve intézkedünk a kintlévőségek behajtásra.

5. Idegenforgalmi adó

Az önkormányzati rendelet alapján 2016. június 1. napjától kell alkalmazni a szállásadók idegenforgalmi adóbeszedési kötelezettségére vonatkozó rendelkezéseket. Tekintettel arra, hogy városunkban nem jellemző a turizmus, a bevétel a munkavégzés céljából megszálló, átutazó személyektől származik, illetve a nyári hónapokban a kemping vendégeitől.

Összességében adóbevételünk a féléves adatok alapján többletteljesítést mutat. A rendelkezésre álló adatok azt valószínűsítik, hogy az előirányzott bevétel összességében teljesülni fog. Mint már többször ismertetésre került, az adó megfizetése két határidőhöz kötött, de a tényleges megfizetése nagyon sok esetben nem arányosan oszlik meg a két félév között. Az év hátralévő részében a második féléves esedékes adón túl az elmaradt befizetésekből, illetve a behajtásból várható bevétellel is számolunk. A kivetés/terhelés adatai még folyamatosan változhatnak. Az eltérő üzleti éves adózóink, bevallásaikat a második félévben nyújtják be. A munkánk során a bevallások benyújtásának mulasztóival szemben felszólítással élünk, szükség esetén a jogszabály által kötelezően előírt bírság kiszabást is foganatosítunk, bár az esetek jelentős részében az írásos felszólításokat követően az adózók pótolják hiányosságukat. A munkaerő és idő kapacitás függvényében az utolsó negyedévben kiemelten igyekszünk kezelni a korábbi évek hátralékainak behajtási munkáit.

HÁTRALÉK KEZELÉS

A tervezett adóbevételek teljesüléséhez szükséges a behajtási munka, erre az utóbbi években legfőképpen ősszel kerül sor. Októbertől igyekszünk a behajtási munkára összpontosítani. Minden adóügyintéző a saját ügyfélkörében végzi a behajtási munkát. Vállalkozói körben az inkasszók indítása a jellemző. Magánszemélyek esetében leggyakoribbak a jövedelem letiltások, illetve az adóalanyok pénzforgalmi számláinak felkutatása után hatósági átutalási megbízás kiadása a pénzügyintézetek felé. A meglévő, a korábbi évekből (2-3 év) származó hátralék állomány azonban már a megtérülés szempontjából szinte a reménytelen kategóriába tartozik. A behajtás eredményességére azon adózók esetében van reális esély, akik nem több éve felhalmozott hátralékkal rendelkeznek. Bízunk az adózók, a lakosság fizető erejének javulásában és arra törekszünk, hogy követeléseinkhez az elévülési idő előtt hozzájussunk.

Adó-végrehajtási cselekményből befolyt bevételek:

2018. év: 29 053 ezer Ft

2019. év: 31 675 ezer Ft

2020. év: 45 368 ezer Ft

2021. év: 34 068 ezer Ft

2022.*év 190 059 ezer Ft

*Az első féléves zárásig (2022.06.30.)

Adóhátralékok alakulása:

Adónem:	Hátralékok alakulása				
	2018.12.31.	2019.12.31.	2020.06.30.	2021.06.30.	2022.06.30.
Építményadó	8 305	16 646	19 826	14 390	9 536
Kommunális adó	28 827	33 235	36 404	36 118	37 966
Iparüzési adó	2 915	33 031	73 423	80 808	61 810
Pótlék,bírság	6 670	18 745	20 215	14 497	19 669
Talajterhelés	8 170	6 093	5 977	4 453	2 016
Összesen:	54 887	107 750	149 868	150 266	130 997

A táblázatban szereplő adatok a hátralékok alakulásának tendenciájáról adnak információt. 2019. évtől (ASP) adatokból nincs lehetőség a megtérülésre csekély eséllyel bíró - felszámolás, kényszertörlesztés, elhunyt – kintlévőségek kiszűrésére, ezért látszik jelentős hátralékemelkedés a tőke és pótlék, bírság esetében is. Az egyéb adónemekben az elmúlt év végén indított behajtásokból érkeztek bevételek, valamint 2022. első félévi adófizetési kötelezettség fizetésére való felhívásra. Tapasztalatok alapján a második félévi munka ad lehetőséget a végrehajtási cselekmények indítására. A kommunális adó esetében ezen túl kintlévőség emelkedéshez vezet a rossz (azaz több éves) tartozók arányának emelkedése, illetve, hogy az adóalanyok felkutatása után visszamenőleg – akár 5 évre - kerül a fizetési kötelezettség megállapításra. A késedelmi pótlék kintlévőség jelentős emelkedése a jegybanki alapkamat emelkedésének köszönhető.

Cél, hogy a kintlévőségek ne emelkedjenek, lehetőség szerint csökkenjenek.

ADÓFELDERÍTÉS

Célunk, hogy az adófizetésre kötelesek köre minél teljesebben felderítésre kerüljön. Ennek érdekében a rendelkezésre álló munkaerő kapacitás függvényében kutatásokat végzünk, mely során igénybe vesszük a rendelkezésre álló adatforrásokat, mint a közhiteles nyilvántartások, az e-cégjegyzék, e-beszámoló felületeket, az ügyfél információs rendszert.

Lekértük idén is a földhivatali nyilvántartást melyből az építményadó és a magánszemélyek kommunális adójának adótárgyait és azt követően adóalanyait van lehetőségünk azonosítani. Ezt a munkát a kapacitások figyelembe vételével a lehetőségek kihasználásával folyamatosan végzik az ügyintézők. A bevallási kötelezettségüknek eleget nem tevő adóalanyoknak végső esetben adóhatósági adó megállapítással - ha indokolt visszamenőleg - írjuk elő az adót.

Az adóhatóságunk feladata, hogy a jogszabályi lehetőségeken belül biztosítsa a város működéséhez a közhatalmi bevételeket. Bízunk benne, hogy az intézkedéseink, tájékoztatóink hatására emelkedik a jogkövető adózók száma.